

SEINASTA FERÐIN

Lagt til rættis: Vilmund Jacobsen

Heri Joensen umrøður hin farna

- Tað hevur altíð verið lætt hjá mær at komið á tal við fólk, og eg havi ongantíð havt trupulleikar við at snakka við avvarðandi, sum altíð eru blíð og eyðmjúk at hitta

Sum prestur, er Heri Joensen kendur fyri at brúka ein fittan part at jarðarferðartaluni við at siga nøkur orð um hin farna, og hann viðgongur, at tað er ikki óbevíst, at so er.

- Eg spyrji altíð, hvør viðkomandi var, hvar viðkomandi vaks upp, og hvørji foreldrini vóru. Eg spyrji eisini um viðkomandi var giftur og átti børn, abbað børn og kanska langabbað børn. Hvar var uppvøksturur, hvat fekst viðkomandi við, og hvørji vóru áhugamálini.

Heri Joensen sigur, at tá hann hevur ættarbond og uppvøksturur í Svínøi, kennir nógvar norðoyingar, kom til Havnar at ganga í skúla sum 14 ára gamal, hevur røtur í faðirætt í Mykinesi, hevur verið prestur í 10 ár í Suðuroy og enn fleiri ár í høvuðsstaðnum – ja, so er tað ikki so lægið, at tú kennur ein hóp av fólki.

- Tað hevur altíð verið lætt hjá mær at komið á tal við fólk, og eg havi ongantíð havt trupulleikar við at snakka við avvarðandi, sum altíð eru blíð og eyðmjúk at hitta.

Prestur sigur, at honum dámar væl, at fittur partur av familjuni er til steðar, tá spurt verður

um tann, ið farin er og nøkur orð skulu festast á blað.

- Er tað soleiðis, at onkur, sum er í rúminum, kanska ikki sigur so nógv – ella líka sum ikki sleppur upp í part – plagi eg at venda mær til viðkomandi, og tað er ikki so sjáldan, at okkurt gullkorn er at heinta. Eg haldi, tað er umráðandi í slíkum føri, at eingin leypur av, sum Heri Joensen tekur til.

Prestur sigur, at tá tað vísir seg, at tað eru familjubond millum tann, ið farin er og hann sjálvan, plagar hann eisini at taka hetta við í taluna.

- Jú, tíðir broytast, og umstøður við. Tey eru mong, sum vita væl um familju, men í dag síggja og hoyra vit eisini, at tað eru ung, sum nóg illa kenna síni systkinabørn og kanska enntá abbar og ommur. Soleiðis var tað ikki fyrr, sigur Heri Joensen, sum heldur fyri, at sjálvur er hann eitt sindur forvitin, tá ræður um familjuviðurskipti.

Prestur leggur aftrat, at helst fyllir tann parturin av gravartauni, sum snýr seg um hin deyða og lívssøguna hjá viðkomandi, ein triðing til eina lítla helvt av taluni.

PRESTUR FYRIREIKAR SEG TIL JARÐARFERÐ

Hvussu fyrireikar ein so royndur prestur, sum Heri Joensen, seg til eina jarðarferð?

Heri Joensen, sum er prestur í Suðurstreymoyar vestara prestagjalði, hevur verið prestur í næstan 30 ár tilsamans.

Tey fyrstu 10 árin – árin frá 1989 til 1998 – var hann prestur í Suðuroy, og síðan 1998 hevur hann verið prestur í høvuðsstaðarkommununi.

Tá tú hevur verið prestur eitt so langt áramál, hevur tú eisini havt nógvar jarðarferðir, og soleiðis er eisini hjá Hera Joensen sum heldur, at hann hevði einar 60-65 jarðarferðir í fjør, tær allar flestu í Havn.

Men, Heri er ikki einasti prestur í Suðurstreymoy, og hann heldur, at samlaða talið av jarðarferðum í Havn í fjør tilsamans mundi liggja millum 155-160, samstundis sum talið í kommununi tilsamans mundi táta í 170.

- Fólkatálið í kommununi er veksandi. Tíðin stendur ikki í stað. Fólk gerast eldri, og fólk gerast gomul, sum tíðin gongur,

sigur presturin í Vesturkirkjuni, sum eisini er prestur á Argjum, Kirkjubø og Hesti.

Fyrireikingarnar

Men, hvussu fyrireikar ein so royndur prestur, sum Heri Joensen, seg til eina jarðarferð?

- Vanligt hevur verið, tá deyðfall er, at avvarðandi seta seg í samband við prest. Tað kann vera, at avvarðandi velja at venda sær til ein prest, sum tey kenna ella hava havt eitt hvørt við at gera. Eg haldi tað vera rættast, at avvarðandi framhaldandi seta seg í samband við prest fyrst.

Hann vísir á, at kirkjurnar í høvuðsstaðnum eru nógv upptiknar, og tað hendir ofta, at tvær jarðarferðir eru sama dag.

- Tá kann tað gerast trupult at fáa alt at passa saman við organisti, sangarum, berarum og koyring. Tí plaga vit eisini at halda okkum til tað, at í minsta lagi tveir tímar mugu vera millum hvørja jarðarferð í Havn.

Heri Joensen vísir á, at tað er prestur, sum veit, nær kirkjan er tøk, og tað er prestur, sum veit, um onnur jarðarferð er ætlað at vera sama dag.

- Sama er galdandi, tá talan er um dóp og giftarmál. Tað nyttar jú einki at biðja fotografin koma ávísan dag, um kirkja ella prestur ikki eru tøk. Tí haldi eg tað vera rættast, soleiðis sum tað hevur verið, at avvarðandi framhaldandi venda sær fyrst til prest, so tey saman við presti kunnu seta dagskránna, hvussu fram skal farast.

Prestur vísir á, at seinu árin eru fleiri jarðarferðartænastur komnar, sum bjóða sær at skipa fyri jarðarferð og øllum tí, sum hartil hoyrir.

- Hetta kann sjálvsagt lætta um hjá teimum, sum ynskja at brúka og keypa hesar tænastur, sigur Heri Joensen.

Velja sálmar saman

Prestur sigur, at tá fólk seta seg í samband við hann, tí deyðsfall er í familjuni, plagar hann at avtala eina tíð, har hann sleppur at tosa við familjuna. Ofta er hetta ein fyrrapart, kanska klokkan 10 um morgunin.

- Vit finna eina løtu, sum passar teimum avvarðandi og mær, og so prátta vit gjarna saman í hálvan annan til tveir tímar ella so. Her plaga vit eisini at velja sálmar, soleiðis at eg eisini kann byggja taluna í kirkjuni á tað, sum sungið verður. Umráðandi er eisini, at sálmannir, sum sungnir verða, eru í rættari raðfylgju.

Heri Joensen vísir á, at hann á slíkari vitjan fær at vita, um avvarðandi sjálvi – ella onnur – skipa fyri jarðarferðini.

- Skipa tey fyri jarðarferðini sjálvi, finna vit út saman, hvat er fyrireikað, og hvat møguliga er eftir at fyrireika. Her havi eg telefonnummur á øllum viðkomandi, sum tosast skal við. Tosað verður eisini niður í smálutir, soleiðis at greiða fæst á búrprýði, altarblómum, møguligari prenting av sálum, hvør kemur at býta sálmannar út, og hvør kemur at koyra blómur og kransar úr kirkjuni og út í kirkjugarðin. Avvarðandi fáa eisini at vita, at tey altíð kunnu ringja, um spurningar eru, eftir at vit hava tosað saman, sigur hann.